

Güliz Tomruk vecht al een leven lang tegen onrecht

Als Güliz Tomruk-Kisi (41) ergens niet tegen kan, is het wel onrecht. Op haar 12e nam ze al deel aan een demonstratie bij de blikfabriek van Thomassen & Drijver. Tegen het feit dat Turkse arbeiders zoals haar vader, die daar na decennia harde arbeid waren 'versleten', werden afgedankt en in de ziektewet kwamen. Haar kinderdroom om advocaat te worden kwam niet uit. Maar zich inzetten om iedereen in de samenleving gelijke kansen te geven op een goede positie - of het nu vluchtelingen, vrouwen, arbeiders of mensen met een taalachterstand zijn – is een rode draad in haar (werk)leven.

Güliz' huidige werkzaamheden spreken wat dat betreft boekdelen: oprichtster en eigenaresse van Buro Holland, dat inburgeringscursussen en taallessen aanbiedt, coördinator van het Meldpunt Discriminatie Deventer, én secretaris van de Stichting Elma die het draagvlak bevordert voor vluchtelingen en ontheemden in de samenleving van Deventer en omgeving. Toch ziet ze zichzelf niet zozeer als een heldin. "Nee, niet echt. Ik help graag mensen, en vooral vrouwen vooruit. Als ik kan bijdragen aan het welzijn of de groei van mensen, dan word ik blij. Ik hoef er geen lof voor te krijgen. Een dankbare blik kan ik meenemen in mijn graf, een onderscheiding niet."

Dat ze zich op zoveel manieren al dertig jaar inzet voor anderen komt omdat ze nu eenmaal heel slecht tegen onrecht kan. "Ik heb op Buro Holland bijvoorbeeld wel eens een cursist die met veel trauma's rondloopt, bijvoorbeeld doordat die op de vlucht of in de oorlog familieleden heeft verloren. Als die dan moeite heeft om aan alle eisen voor de inburgering of taallessen te voldoen en dat problemen oplevert met allerlei regeltjes, dan kan ik daar heel slecht tegen. Dan zet ik alles in het werk om iemand er doorheen te helpen."

Ruime blik

Al haar kennis en ervaringen hebben haar gebracht waar ze nu is, stelt Tomruki. "Ik heb veel kennis en ervaring opgedaan op de leao, meao en heao, met een paar jaar studie recht, als projectmanager en coördinator bij Vluchtelingenwerk Oost-Nederland, in de negen jaar als raadslid voor Groen Links. Dat kan ik nu allemaal inzetten. Omdat ik in twee culturen ben opgegroeid, heb ik een ruime blik, ik herken verschillen in culturen, heb empathie voor mensen met een andere achtergrond. Ik heb doorzettingsvermogen en zoek vooral de mogelijkheden."

Haar moeder speelde een belangrijke rol in haar leven. "Die zei altijd: 'doe je best, haal je diploma's'. Als een Turkse vrouw trouwt, krijgt zij gouden armbanden. Mijn moeder zei: 'je schooldiploma is je eerste

gouden armband. Maar dan een die niemand je kan afpakken'. En ik heb diverse vrouwelijke leidinggevendenden en coaches gehad die me vooruit hebben geholpen, die me zelfvertrouwen hebben gegeven." Een grootste voorbeeld in haar leven had ze niet zozeer, maar er waren vele vrouwen die haar inspireerden. 'Ik kan een cliché-antwoord geven met Michelle Obama als groot voorbeeld, maar ik heb niet één grootste voorbeeld, het zijn er vele. Toen ik 10 jaar was, heeft een buurmeisje ervoor gezorgd dat ik lid werd van de bibliotheek. Ik ben boeken gaan verslinden, zo nieuwsgierig was ik. Mijn moeder en oma's waren voorbeelden, allerlei vrouwen om me heen die moesten en moeten vechten voor hun plek."

Onbewuste discriminatie

Tomruk hoopt dat in Deventer iedereen zich bewust wordt van onbewuste discriminatie en vooroordelen over vrouwen en allochtonen. "Als ik met mijn moeder, die een hoofddoek draagt, in de stad loop, dan gaan mensen soms extra hard of duidelijk tegen ons praten. Zelfs op de hbo kwam ik onbewuste discriminatie tegen. Toen ik mijn diploma kreeg, zei een docent dat zij nooit had verwacht dat ik het zou halen. We waren als groepje van acht Turkse meiden verspreid over alle opleidingen daar nog een uitzondering. En ik heb toch een behoorlijke cv opgebouwd, maar heb me twee jaar lang suf gesolliciteerd toen ik in 2014 was gestopt bij Vluchtelingenwerk. Soms werd ik voor de vorm wel uitgenodigd, maar had mijn gesprekspartner niet eens mijn cv goed gelezen. Dat was best gênant. Soms word ik er cynisch van, maar het maakt me vooral strijdvaardig. Ik laat me niet kisten. Ik ben mijn eigen bedrijf begonnen!"

Taal is de basis

Gevraagd naar haar levensmotto, begint Tomruk over het belang van de taal. "Als je in een andere maatschappij moet aarden, begint dat met de taal. Taal is de basis. En wil je wat bereiken, dan staat of valt het met je opleiding. Zorg dat je zelfstandig wordt, dat je op eigen benen kunt staan!" En als ze dan toch wat mag wensen voor Deventer is het vooral dat er meer vrouwen komen in hoge(re) functies, in de buurten, de wijken. "Erken de kwaliteiten van vrouwen, geef hen posities: we hebben rolmodellen nodig. Laten we elkaar het duwtje geven dat nodig is, en gun elkaar wat."